

Motion

1982/83: 1913

Jörgen Ullenhag och Jan-Erik Wikström

Kursplanebundna universitetscirklar

I budgetpropositionen föreslår föredragande statsrådet att statsbidrag till kursplanebundna universitetscirklar inte skall utgå för verksamhet som startas efter den 1 juli 1983. Skälen som anförs är rent ideologiska. Någon kostnadsbesparing för staten är det knappast fråga om med tanke på den förhållandevis ringa omfattning som den ifrågavarande verksamheten har. Statsrådet har däremot undvikit att föra något resonemang om vad förslaget får för konkreta följder och om vilka som drabbas.

Det finns olika kategorier av deltagare i studieförbundens kursplanebundna universitetskurser (poängkurser). Efter genomgången kurs finns det dels de som erhåller ett kursintyg, dels de som tenterar kursen antingen för att få ett intyg om erlagd tentamen eller för att få tentamen inskriven i tentamensbok vid högskola. Bland deltagarna finns högskolestuderande som vill skynda på sina studier genom att exempelvis studera under sommaren, och andra som önskar utöka sina kunskaper på akademisk nivå inom ett specifikt område.

Mot bakgrund av att deltagarna betalar en aktningvärd deltagaravgift kan det utan någon mer ingående utredning slås fast att det är billigare för staten om en person studerar vid ett studieförbund än om samma person läser motsvarande kurs vid högskolan, som ju som bekant inte tar ut någon avgift alls. I det fall bidragen faller bort blir det nödvändigt med prishöjningar av en storleksordning som sannolikt gör att efterfrågan minskar i sådan omfattning att de s.k. poängkurserna försvinner ur studieförbundens kursutbud.

De personer som i dag studerar vid något studieförbund och har behörighet kommer alltså att hänvisas till högskolan, vilket alltså medför en högre samhällelig kostnad. De högskolestuderande som i dag på delvis egen bekostnad skyndar på sina studier skall i stället läsa motsvarande kurs vid högskolan vilket dels är dyrare, dels medför ett senareläggande av den akademiska examen som i sin tur medför kostnadsökningar.

Vidare blir det så att de som saknar behörighet till högskolan eller som ej kan beredas plats i fortsättningen kommer att sakna möjlighet till akademiska studier. Värst drabbas självfallet de som bor långt från en högskoleort och som i praktiken inte kommer att ha något alternativ vare sig de är behöriga till högskolestudier eller ej. Det borde vara en jämlikhetsfråga att öka dessa människors möjlighet till högskolestudier, inte att undanröja den.

Förslaget skall också ses i sammanhang med att högskolorna redan i dag

på grund av bristande ekonomiska resurser måste koncentrera sig på de längre utbildningslinjerna. Antalet tvärvetenskapligt inriktade korta kurser (5–10 poäng), ofta med speciell yrkesinriktning, skärs ned. Samtidigt är många institutioner måna om att utbildningen ges, vilket gjort att det gått att inleda ett fruktbart samarbete mellan högskola och studieförbund. Detta samarbete hotas att kvävas i sin linda av det aktuella förslaget.

För den kunskapstörstande allmänheten innebär förslaget att möjligheten till och utbudet av akademiska studier kommer att drastiskt minska utan att någon märkbar besparing sker. Att minska medborgarnas valmöjligheter enbart av ideologiska skäl förefaller i detta fall vara ett något förhastat förslag.

Mot bakgrund av vad som ovan framförts hemställer vi

att riksdagen beslutar att bibehålla nuvarande regler om statsbidrag till kursplanebundna universitetscirklar.

Stockholm den 25 januari 1983

JÖRGEN ULLENHAG (fp)

JAN-ERIK WIKSTRÖM (fp)